

Vojnopomorska tehnologija Italije na izložbi u Genovi

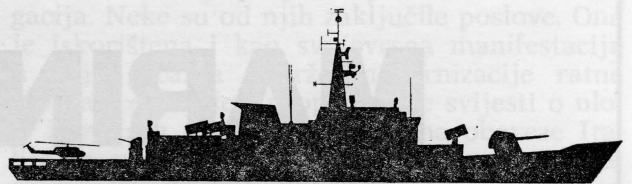
Među najunosnije poslove industrije razvijenih zemalja ubraja se proizvodnja i prodaja naoružanja i vojne opreme. Žalosna je to i gotovo tragična istina suvremenog svijeta opterećenog teškim ekonomskim i političkim krizama, kao i nizom žarišta rata. Kad je riječ o velikim silama, onda, kao po nekom pravilu, izvoz oružja i vojne opreme u druge zemlje nema samo izuzetne financijske i ekonomske efekte, već često i druge, naročito političke i vojne. U te tako veoma unosne poslove uključuje se sve veći broj razvijenih zemalja.

U skladu sa svojim industrijskim potencijalima, naročito u oblasti ratnog zrakoplovstva (veliki je izvoznik borbenih helikoptera) i vojnopomorske tehnologije, susjedna Italija u proizvodnji naoružanja i vojne opreme zauzima visoko mjesto u svijetu. Po opsegu te vrste izvoza nalazi se iza SR Njemačke i ispred Čehoslovačke, te sa NR Kinom dijeli šesto, odnosno sedmo mjesto. Izvozi ratne brodove i vojnopomorsku tehniku u veći broj zemalja, posebno na području Sredozemlja i Latinske Amerike. Razvija neke sisteme pomorskog naoružanja i proizvodi ih serijski za potrebe drugih ratnih mornarica zemalja članica NATO pakta. Ovakvom izvoznom orijentacijom vojnopomorske industrije postiže i kod skučenih budžetskih sredstava namijenjenih za naoružanje višestruku korist: doprinosi modernizaciji i jačanju vlastite ratne mornarice, razvija vojne kapacitete, usvaja novu tehnologiju, zapošljava radnu snagu, jača industrijsku i ekonomsku moć zemlje. O spo-

sobnostima vojnopomorske industrije i tehnologije Italije može posvjedočiti i ovogodišnja pomorska izložba (sajam) organizirana u Italiji.

Na Četvrtoj pomorskoj izložbi (sajmu) Italije (otvorenom 17. svibnja 1982. u Genovi) prikazana su najnovija dostignuća ove zemlje u oblasti vojnopomorske tehnike, naoružanja i opreme. Na površini od oko 10.000 četvornih metara proizvode je izložilo 100 poduzeća. Cjelokupna izložba, radi preglednosti, podijeljena je na više sektora: velika i mala brodogradnja, sistemi pogona i automatizacija; električni i pomoćni strojevi; sistemi naoružanja i elektronika; pomorsko zrakoplovstvo; oprema; uređaji.

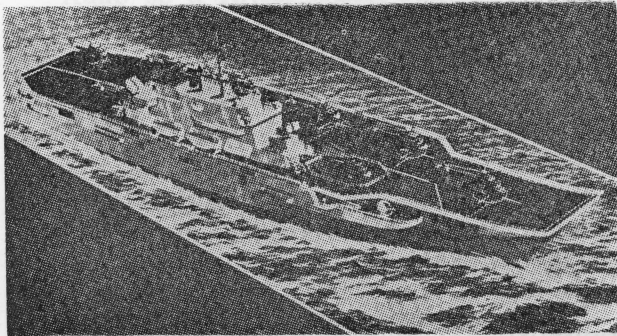
Izloženo je nekoliko novih tipova ratnih brodova, koji su već ušli u operativnu službu talijanske RM ili će uskoro ući. Oni po svojim taktičko-tehničkim osobinama privlače pažnju kupaca iz inozemstva. Organizatori izložbe su se potrudili da te proizvode naročito staknu. Riječ je, prije svega, o **hidrokrilnoj raketnoj topovnjači** tipa »Sparviero«. Ovaj se tip broda nalazi u operativnoj službi već šest godina, pa je na temelju iskustava sa prototipom izgrađeno još šest ovih hidrokrilaca (»Nibbio«, »Falcone«, »Astora«, »Grifone«, »Gheppio« i »Condor«) u brodogradilištu u La Speziji (Cantieri Navali Riuniti del Mugliano).

Silueta fregate tipa »Maestrale« koja se gradi za italijansku RM

Radi se o raketnoj topovnjači od 60 tona koja dostiže (na krilima) brzinu od 50 čvorova. Naoružana je topom od 76/62 mm i sa dva raketna lansera za rakete more-more (tipa »Teseo«), opremljena je elektronskim uređajima za upravljanje brodom, otkrivanje i gađanje ciljeva na moru i u zraku.

Raketne fregate vrste »Maestrale«, koje mogu izvršavati zadatke kao protupodmornički brodovi, odnosno brodovi za površinsku i zračnu obranu plovni sastava. Ukupno je izgrađeno osam ovih fregata (»Maestrale«, »Grecale«, »Libeccio«, »Scirocco«, »Aliseo«, »Euro«, »Espero«, »Zeffiro«) u brodogradilištu namje-

Vizija talijanskog nosača helikoptera »Giuseppe Garibaldi«

ne od 3.000 tona i s brzinom od 32 čvora. Naoružanje sačinjava 1 top 127/54 mm, raketni protuzračni sistem (»Albatros«), raketni sistem more-more (četiri lansera za rakete »Teseo«), zatim dva proturaketna oruđa, dva torpedna aparata, dva lansera za osvjetljavanje ciljeva, te dva helikoptera. Upravljanje brodom, otkrivanje i gađanje ciljeva u zraku, na površini i pod vodom pomoću odgovarajućih sistema oružja obavlja se elektronski.

Krstarica nosač helikoptera »Garibaldi«, čija je izgradnja u toku u brodogradilištu Italcantieri u Monfalconu, treba da uđe u operativnu službu u 1984. godini. Brod ima 13.000

tona i postizat će brzinu od 28 čvorova. Raspolaže dvostrukim raketnim protuzračnim sistemom (»Breda«), sa četiri lansera za rakete more-more, sa dva lansera za osvjetljavanje ciljeva, te dva torpedna aparata. Osnovno naoružanje predstavlja 12 helikoptera za protu-podmorničke akcije (ali mogu biti i helikopteri za udarne raketne površinske akcije, ili neku drugu namjenu). Svi helikopteri smješteni su u hangaru. Sistemi vođenja broda, komandiranja i upravljanja su elektronski, a posebno je razvijen sistem vezan za borbenu upotrebu helikoptera (»Agusta SH-3D«).

Lovci mina vrste »Lerici« nalaze se u izgradnji u brodogradilištu Sarzana di Intermarine (»Lerici«, »Sapri«, »Milazzo«, »Vieste«). Grade se u stakloplastici, od 500 tona i brzinom od 14 čvorova (na maršu), a u lovu mina 6 čvorova. Otkrivanje mina se obavlja pomoću podvodnog električnog lokatora, a njihovo uništavanje posebnim malim podvodnim plovilom koji nosi eksploziv, ispušta ga na otkrivenu minu, zatim se sa broda povlači kako ne bi bilo oštećeno od eksplozije. Ovaj se lov mina, za razliku od rada klasičnih minolovaca, obavlja dirigitirano, elektronskim putem, uz upotrebu televizijske kamere i s udaljenosti koja garantira sigurnost broda lovca mina u toku rada.

Castrol

MARINE OILS

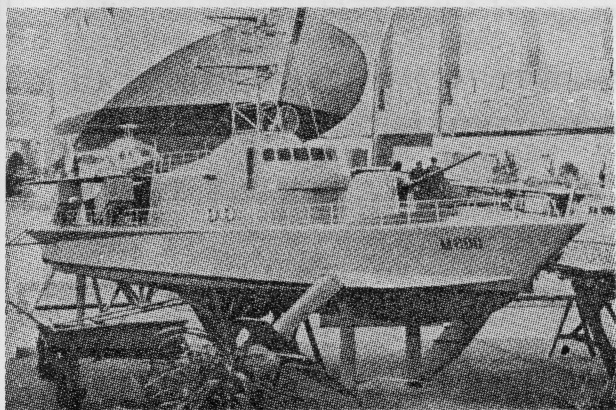
World-wide 24 hours Supply
and technical service

Please contact:
The Burmah Oil (Deutschland) Gmbh
Castrol Marine Division
Esplanade 39, 2000 Hamburg 36
Phone: 04035941
Telex: 213676

Our Agent in Yugoslavia:
Transjug Rijeka
Trščanska 8
RIJEKA
Phone: 311 11
Telex: 24115

Izložba je pokazala i napore ratne mornarice Italije za realizacijom novih programa, posebno **raketnih razarača, korveta, kao i u izgradnji tipova podmornica**. Novi raketni razarači od 5.000 tona i brzinom većom od 32 čvora trebalo bi da ojačaju udarnu snagu flote. Pored topa od 127/54 mm raspolagat će raketnim sistemom za borbu protiv ciljeva u zraku, na površini i pod vodom, te proturaketnim sistemom. Bit će opremljen i sa po dva helikoptera i elektronskim uređajima za vođenje broda i eksploataciju sistema naoružanja. Treba da se izgrade dva takva razarača. Što se tiče raketnih korveta, od 1.300 tona, brzinom od preko 25 čvorova i glavnim naoružanjem: 1 top 76/62 mm i raketni protuzračni sistem, treba da budu osposobljene za najuniverzalniju borbenu upotrebu. U prvoj fazi bi se izgradila 4, a kasnije još 8 brodova ove kategorije. Sa još dvije podmornice tipa »Sauro« (u zaronjenom stanju 1.630 tona i brzina 20 čvorova), koje treba izgraditi, bit će kompletiran program razvoja ovog tipa podmornica, s tim što se već razvija novi projekt za podmorničke snage .

Hidrokrilni raketni čamac »Mafius — 600«, konstrukcija talijanskih brodograditelja

Posebnu pažnju zaslužuje izgradnja malih **stražarskih i borbenih brodova — čamaca** od 20 do 50 metara dužine, naoružanih i opremljenih prema specifičnim potrebama i zahtjevima većeg broja zemalja koje ih naručuju. Oni su naročito pogodni za zaštitu teritorijalnih voda i nacionalno-ekonomskog dobra što ga pruža more u toku mira (koristi ih obalna straža, policija, financijska služba, lučke kapetanije). Mogu se korisno upotrijebiti i u uvjetima rata. Na tom poslu radi veći broj manjih brodogradilišta (»Baglietto«, »Crestitalia«, »Cantieri Navali Liguri«, »Cantieri Ferrari«, »Piochiotti«, »Rodriguez«).

Svaki od ovih glavnih objekata ove izložbe predstavlja veoma složen skup raznih **sistema naoružanja i opreme**. Izložba je iz tehnoloških i komercijalnih razloga gotovo u detalje prikazala i svaki od tih sistema, odnosno karakteristike glavnih oružja ili uređaja. Tako se nižu proizvodi i tehnički podaci

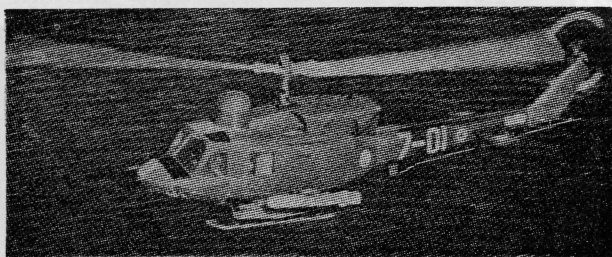

Talijanski protivpodmornički helikopter »AB-204 AS«

o mogućnostima upotrebe različitih tipova helikoptera (»Agusta«), aviona za pomorsku patrolu i elektronsko otkrivanje (»Marchetti«), laserskih uređaja za otkrivanje i navođenje, vrste brodske artiljerije (od 20 mm do 127 mm), raketnog oružja, sistema gađanja, proturaketne obrane, raznih vrsta radara i navigacijskih uređaja, elektronske opreme i računara, te pogonskih strojeva i pomoćnih brodskih uređaja.

Neki od ovih proizvoda predstavljaju samostalno dostignuće talijanske industrije, neki opet njenu uspješnu suradnju s drugim razvijenim zemljama Zapada, uvjetovanu dobrim dijelom i pripadnošću ove zemlje NATO paktu za čije potrebe proizvode i veće serije pojedinih proizvoda (npr. brodski top 76 mm).

Iz veoma opširne informacije o Četvrtoj pomorskoj izložbi (sajmu) Italije, koju donosi »Interarma« br. 10/82. iz Rima (na 20 stranica sa 48 fotografija), mogu se dobiti detaljne informacije o dostignućima susjedne Italije u ovoj oblasti razvoja. Prema spomenutom izvoru te su informacije u ovom napisu naznačene glavnim crtama. Ovu specijaliziranu pomorsku izložbu posjetilo je 60 stranih delegacija. Neke su od njih zaključile poslove. Ona je iskorištena i kao svojevrсна manifestacija u cilju jačanja i brže modernizacije ratne mornarice Italije i propagiranje svijesti o ulozi i značaju mora, s obzirom na obaveze Italije na veoma osjetljivom Sredozemlju. Može se zapaziti da svih 100 poduzeća prisutnih sa svojim proizvodima na ovoj izložbi rade za izvoz i da među njima postoji visoki stupanj suradnje i da jedinstveno nastupaju na svjetskom tržištu. U tu je svrhu i organizirana ova izložba od Udruženja za unapređenje in-

Veoma traženi talijanski protivpodmornički helikopter tipa »AB-212 ASW«

dustrije za pomorsku obranu (Ente Promozione Industria per la Difesa Navale) uz učešće Sajma iz Genove.

Bila je to prilika, može se reći, da se vidi kako se izvozom proizvoda vojne industrije, u ovom slučaju pomorske, može i u surovoj

i često veoma riskantnoj konkurenciji, i u uvjetima pomanjkanja budžetskih finansijskih sredstava za naoružanje, jačati vlastite operativne pomorske snage, razvijati i modernizirati kapacitete za proizvodnju vojnopomorskog naoružanja i opreme.

MEDITERANSKA PLOVIDBA KORČULA

DIREKCIJA — KORČULA

Telegram: Mediteranska Korčula
Telex: 27528 YU MEDKOR
Telefoni: centrala 81-154-7 (4 linije)

RASPOLAŽE SPECIJALNIM BRODOVIMA HLADNJAČAMA ZA PREVOZ LAKO POKVARLJIVIH TERETA PO SVIM MORIMA SVIJETA,

ODRŽAVA REDOVITU LINIJU JADRAN — SJEVERNA I ZAPADNA AFRIKA, ŠPANJOLSKA I KANARSKI OTOCI,

SUVREMENIM TRAJEKTOM ODRŽAVA VEZU KORČULA — KOPNO,

VRŠI USLUGE PRIJEVOZA PITKE VODE.

